

Lag om skydd för växters sundhet 18.7.2003/702

I enlighet med riksdagens beslut ~~f~~reskrivs:

1 kap

Allmänna bestämmelser

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att ~~upprätthålla~~ ~~upprätthålla~~ växters goda sundhetstillstånd och därmed ~~f~~förbjuda jord- och skogsbrukets, ~~träd~~trädgårdsodlingens och livsmedelsproduktionens verksamhetsbetingelser samt livsmedels~~s~~äkerheten och produkternas kvalitet.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag ~~g~~ gäller åtgärder som avser att bibehålla växters goda sundhetstillstånd och som kan vidtas ~~f~~ör att bekämpa skadegörare och hindra att de sprids.

På bekämpningen av insekt- och svampskador ~~på~~ på träd som växer i skog tillämpas ~~u~~över vad som bestäms i denna lag lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/1991).

Genom ~~f~~örordning av jord- och skogsbruksministeriet bestäms, med beaktande av de internationella avtal som är bindande ~~f~~ör Finland, vilka skadegörare ~~å~~ åtgärdena enligt 1 mom. ~~f~~ör gälla. Lagen kan dessutom tillämpas ~~på~~ på bekämpning och ~~f~~örhindrande av spridningen av skadegörare eller andra organismer som är nya eller som har en ~~o~~förutsedd verkan och som ~~u~~gör ett omedelbart hot mot växters sundhet.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *växter* levande växter och levande växtdelar, inklusive ~~f~~ör; till levande växtdelar ~~h~~ör
 - a) frukter och ~~h~~ör, dock inte konserverade genom djupfrysning,
 - b) ~~g~~örnsaker, dock inte konserverade genom djupfrysning,
 - c) ~~k~~örölar, stam~~k~~örölar, ~~h~~örkar och jordstammar,
 - d) snittblommor,
 - e) grenar med blad eller barr,
 - f) ~~f~~ällda ~~t~~räd med blad eller barr,

g) blad och bladverk,

h) vävnadskultur av växter,

i) levande pollen, och

j) okuleringsris, sticklingar och ympris,

2) *växtprodukter* vegetabiliska produkter som är bearbetade eller som genomgått en enkel bearbetning, såvida de inte är växter,

3) *skadegörare* skadliga organismer som hör till djur- eller växtriket, svampar, bakterier och fytoplasma samt virus och andra sjukdomsalstrare som förekommer på växter eller växtprodukter och som kan förorsaka direkt eller indirekt skada på odlingsväxter, vilda växter eller produkter som förs av dem,

4) *växtpass* en officiell märkning som används vid handel på Europeiska unionens inre marknad; rätt att använda växtpass beviljas av växtskyddsmyndigheten; växtpasset visar att bestämmelserna om växters sundhet samt om produktion och marknadsföring är uppfyllda och att produktionen är underkastad officiell tillsyn,

5) *sundhetscertifikat* ett av växtskyddsmyndigheten utfärdat intyg i enlighet med internationella växtskyddskonventionen över att växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen uppfyller de sundhetskrav som ställts för dem, vilket skall användas vid handel mellan en stat som inte hör till Europeiska unionen och en medlemsstat i unionen,

6) *marknadsföring* marknadsföring i Finland av växter, växtprodukter och andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, som släppts ut på marknaden i Finland och andra medlemsstater i Europeiska unionen och marknadsföring till andra medlemsstater i Europeiska unionen av föremål av detta slag som producerats i Finland,

7) *import* införsel av växter, växtprodukter och andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, från andra länder än medlemsstaterna i Europeiska unionen,

8) *export* utförsel av växter, växtprodukter och andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, till andra länder än medlemsstaterna i Europeiska unionen,

9) *aktör* fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt producerar, lagrar, marknadsför, förmedlar, importerar eller exporterar växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas, samt med

10) *lokal marknadsförare* en sådan aktör som i Finland odlar endast obetydliga mängder växter och marknadsför dem eller växtprodukter eller andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, endast sporadiskt eller lokalt till en icke-aktör, utan omfattande offentligt utbudande till fräljning.

2 kap

Bedrivande av verksamhet

4 §

Registreringsskyldighet

Växter, växtprodukter och andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, får marknadsföras, produceras för marknadsföring, lagras och importeras endast av en aktör som har antecknats i det register för tillsyn som förs av Kontrollcentralen för växtproduktion (*växtskyddsregister*). En lokal marknadsförare eller en person som sporadiskt och för eget bruk importerar endast obetydliga mängder sådana växter, växtprodukter eller andra föremål är dock inte skyldig att registrera sig.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas, i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet, bestämmelser om vilka växter, växtprodukter och andra föremål som registreringsskyldigheten gäller.

En aktör som uppfyller villkoren för registrering har rätt att bli registrerad. För att antecknas i registret förutsätts att

- 1) aktören upprätthåller ett uppdaterat schema varav framgår var de växter, växtprodukter och andra föremål som omfattas av denna lags tillämpningsområde är belägna,
- 2) aktören för registeröver produktionsplatserna och de produkter som omfattas av denna lags tillämpningsområde och som producerats eller marknadsförs på dessa platser och hämtats till en lagerplats eller annan plats som nämns i registret samt förvarar dessa uppgifter under minst ett år,
- 3) aktören utför årligen en visuell kontroll av de produkter och lokaliteter som hör till denna lags tillämpningsområde i syfte att konstatera en eventuell förekomst av skadegörare, samt
- 4) det finns en person som ansvarar för växternas sundhet på den registrerade enheten.

Ansökan om registrering skall ställas till Kontrollcentralen för växtproduktion och ges in till arbetskrafts- och näringscentralen. Beslutet om registrering fattas av arbetskrafts- och näringscentralen. Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om registrering kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

5 §

Registeruppgifter

I registret införs följande uppgifter:

- 1) aktörens namn och adress,
- 2) aktörens bransch,
- 3) aktörens produktions- och verksamhetsställen,
- 4) aktörens företags- eller organisationsnummer eller personbeteckning och legitimationssignum,
- 5) namnet på den person som ansvarar för växternas sundhet,
- 6) registernummer,

7) ett beslut om bekämpning som har utfärdats för aktören på grund av förekomsten av en skadegörare.

Uppgifterna utplånas ur registret inom tre år efter det att aktören har meddelat Kontrollcentralen för växtproduktion att hans verksamhet upplösts. Om ett beslut om bekämpning har utfärdats för aktören på grund av förekomsten av en skadegörare skall uppgifterna dock sparas så länge som beslutet om bekämpning är i kraft.

Påinsamling och registrering av personuppgifter samt på användning och utlämnande av uppgifter i registret tillämpas i övrigt vad som bestäms i personuppgiftslagen (523/1999) och i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

6 §

Marknadsföring

Vissa växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas får, med undantag av lokal marknadsföring, marknadsföras endast om de är försedda med växtpass eller annat intyg över föremålets sundhet. Varje varuparti som marknadsförs skall förses med ett växtpass eller annat intyg som beviljats i någon av Europeiska unionens medlemsstater.

Kontrollcentralen för växtproduktion eller arbetskrafts- och näringscentralens landsbygdsavdelning beviljar på ansökan en aktör rätt att använda växtpass om aktörens verksamhet är underställd officiell kontroll av Kontrollcentralen för växtproduktion och om den verksamhet som ansökan om rätt att använda växtpass vid marknadsföring av ett föremål gäller uppfyller bestämmelserna om växters sundhet. Kontrollcentralen för växtproduktion utfärdar andra i 1 mom. avsedda intyg för ett föremål eller en verksamhet som uppfyller bestämmelserna om växters sundhet.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas, i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet, bestämmelser om vilka växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas som omfattas av denna skyldighet, vilket intyg som skall användas vid marknadsföring av varje sådant föremål och vilka krav på växters sundhet som skall vara uppfyllda i verksamheten för att föremålen skall beviljas växtpass eller annat intyg.

7 §

Import och export

Vissa växter, växtprodukter och andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, får importeras endast om de är försedda med ett sundhetscertifikat eller annat intyg över föremålets sundhet. Varje importerat varuparti skall vara försedd med ett eget sundhetscertifikat eller ett annat intyg.

Importören skall innan ett föremål med sundhetscertifikat importeras göra en anmälan om importen till Kontrollcentralen för växtproduktion. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan, i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet, utfärdas bestämmelser om vad importören skall uppge i anmälan. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs om förfarandet vid import och om via vilka tullanstalter och gränsovergångsställen import av föremål enligt denna paragraf är tillåten.

Kontrollcentralen för växtproduktion eller arbetskrafts- och näringscentralens landsbygdsavdelning utfärdar ett sundhetscertifikat eller annat intyg enligt 1 mom. för ett föremål som exporteras från Finland och för vilket den importerande staten kräver ett sådant certifikat eller intyg, om föremålet uppfyller de sundhetsbestämmelser som den importerande staten har utfärdat för import av föremålet i fråga.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas, i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet, bestämmelser om vilka växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas som omfattas av skyldigheten enligt 1 och 2 mom. och om vilken typ av certifikat eller intyg enligt denna paragraf som skall användas vid import av dem.

8 §

Skyldighet att föra register

Aktören skall över sin verksamhet föra ett register ur vilket det vid behov utan svårighet går att få de uppgifter som avses i 4§3 mom. och övriga uppgifter som behövs för tillsynen.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om registrets innehåll och upplägning.

9 §

Skyldighet att anmäla ändringar i verksamheten

Om aktören upplör med sin verksamhet eller om verksamheten förändras väsentligt skall aktören göra en skriftlig anmälan som ställs till Kontrollcentralen för växtproduktion och ges in till arbetskrafts- och näringscentralen.

3 kap

Åtgärder för att bekämpa skadegörare och för att hindra att de sprids

10 §

Anmälningsskyldighet

Den som vet eller misstänker att en skadegörare som avses i en förordning utfärdad med stöd av 2§ 3 mom. förekommer i fastigheter eller delar av fastigheter, odlingar, varulager, transportmedel eller byggnader som han äger eller besitter, är skyldig att omedelbart anmäla detta till den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen eller Kontrollcentralen för växtproduktion. Detsamma gäller en myndighet som i sin verksamhet upptäcker en sådan skadegörare. Arbetskrafts- och näringscentralerna skall anmäla förekomsten av skadegörare till Kontrollcentralen för växtproduktion.

11 §

Bekämpning av skadegörare

För att bekämpa skadegörare eller förhindra att de sprids kan

- 1) en markägare, odlare eller enägare eller innehavare av en fastighet eller en del därav förpliktas att vidta nödvändiga åtgärder för utrotning av skadegörare som förekommer på fastigheten,
- 2) det bestäms om nödvändig rengöring eller desinficering av en byggnad, ett arbetsredskap, ett transportmedel eller annat föremål som har smittats av skadegörare, samt om sättet för den nödvändiga rengöringen och desinficeringen,
- 3) det bestäms om nödvändig rengöring, desinficering eller förstoring av växter eller förpackningar eller packningsmaterial av vegetabiliskt ursprung samt om sättet för den nödvändiga rengöringen, desinficeringen eller förstoringen, eller utfärdas nödvändiga begränsningar för användningen av växter eller förpackningar eller packningsmaterial av vegetabiliskt ursprung,
- 4) det bestäms om nödvändiga förbud mot samt villkor och begränsningar för odling och transport av samt handel med växter,
- 5) det bestäms om nödvändiga åtgärder som skall vidtas i samband med odling och skörd av samt handel med växter,
- 6) det meddelas nödvändiga förbud mot eller uppställs nödvändiga villkor för marknadsföring, import och export av växter, växtprodukter, skadegörare och andra sådana föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas, samt
- 7) en aktör förpliktas att iaktta andra begränsningar, förbud och åtgärder som är nödvändiga för att skadegörare skall kunna bekämpas och spridningen av dem förhindras.

Närmare bestämmelser om de åtgärder, föreskrifter, förbud, villkor och begränsningar som avses i 1 mom. meddelas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning om växters sundhet. Förordningen kan gälla samtliga skadegörare eller enbart vissa skadegörare.

Med stöd av en förordning som avses i 2 mom. fattar Kontrollcentralen för växtproduktion eller arbetskrafts- och näringscentralen beslut om bekämpning för varje enskild aktör. Ett beslut om bekämpning kan fattas även utan att parten hör, om avgränsningen av ärendet inte får uppskov utan att det orsakar betydande fara för växternas sundhet och om det inte är möjligt att höra parten utan dröjsmål. Om det finns särskilda skäl att misstänka att en sådan skadegörare som avses i förordningen förekommer, kan Kontrollcentralen för växtproduktion vidta åtgärder enligt 6 punkten redan innan förekomsten har bekräftats.

Jord- och skogsbruksministeriet kan dessutom bevilja Kontrollcentralen för växtproduktion tillsänd att vidta åtgärder enligt 1 mom. i fråga om skadegörare som det inte utfärdats bestämmelser om genom en förordning enligt 2 mom. Om förekomsten av en sådan skadegörare medför ett omedelbart hot mot växters sundhet och saken inte får uppskov, kan Kontrollcentralen för växtproduktion vidta nödvändiga bekämpningsåtgärder enligt 1 mom. redan innan tillsändet beviljats.

12 §

Underrättelse om begränsningar

Den som säljer, hyr ut eller på något annat sätt till någon annan överlåter en fastighet, en del av den eller en byggnad vars användning har begränsats på grund av förekomsten av skadegörare, är skyldig att föreöverlåtelserna underätta mottagaren om begränsningen.

Tillsynsmyndigheten är skyldig att i samband med en överlåtelse enligt 1 mom. på begäran lämna uppgifter om förekomsten av skadegörare.

4 kap

Myndigheter

[13 §](#)

Allmän tillsyn och styrning

Den allmänna styrningen av och tillsynen över verkställigheten av denna lag hör till jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet är i Finland en sådan central myndighet som avses i rådets direktiv 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen, nedan direktivet om växters sundhet.

[14 §](#)

Tillsynsmyndigheter

För verkställigheten av denna lag samt för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den efterföljs samt för organiseringen av tillsynen svarar Kontrollcentralen för växtproduktion, som vid tillsynen anlitar arbetskrafts- och näringscentralernas landsbygdsavdelningar. Kontrollcentralen för växtproduktion är i Finland en sådan växtskyddsmyndighet som avses i direktivet om växters sundhet.

Utöver Kontrollcentralen för växtproduktion kan också tullverket övervaka importen. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas bestämmelser om de uppgifter som hör till befogenheterna för Kontrollcentralen för växtproduktion och som skall överföras till tullverket, i enlighet med särskilt avtal mellan jord- och skogsbruksministeriet och finansministeriet om överföringen och omfattningen av uppgifterna.

[15 §](#)

Auktoriserade inspektörer

Utöver vad som bestäms i 14 § anlitar Kontrollcentralen för växtproduktion vid tillsynen de inspektörer som den skriftligen har bemyndigat för uppdraget och som den själv övervakar. På de auktoriserade inspektörerna tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppdrag enligt denna lag. Auktoriserade inspektörer skall ha den yrkeskompetens inom området växters sundhet som krävs för uppdraget i bemyndigandet.

Om en auktoriserad inspektör enligt förvaltningslagen (434/2003) är jävig att utföra sitt uppdrag, kan Kontrollcentralen för växtproduktion förordna någon annan att tillfälligt sköta inspektörens uppgifter. På en tillfälligt förordnad person tillämpas vad som föreskrivs om auktoriserade inspektörer. ([30.7.2004/688](#))

En auktoriserad inspektör skall vid inspektionen fästa uppmärksamhet vid att aktören kan framföra sina synpunkter för inspektören på sitt modersmål finska, svenska eller samiska. Om aktören inte behärskar det språk som enligt språklagen (423/2003) skall användas, skall inspektören se till att inspektionen verkställs så att nödvändig tolkning och översättning enligt 26§ i förvaltningslagen finns tillgänglig. En auktoriserad inspektör skall färdigt ett skriftligt intyg över sitt bemyndigande om inspektionsobjektet kräver det. ([30.7.2004/688](#))

5 kap

Kontroll och tillsyn

[16 §](#)

Allmänna principer för tillsynen

Produktion, lagring, marknadsföring, import och export av växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas skall övervakas objektivt och regelbundet, samt i synnerhet om det kan misstänkas att produkterna eller verksamheten i anknytning till dem inte uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den. Tillsynsåtgärderna skall vara ändamålsenliga och på grundval av riskbedömning omfatta olika stadier inom produktionen, hanteringen och marknadsföringen av växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas.

Närmare bestämmelser om tillsynen kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

[17 §](#)

Tillsynsplan

Kontrollcentralen för växtproduktion skall årligen utarbeta en plan för tillsynen. Närmare bestämmelser om tillsynsplanen och dess innehåll kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

[18 §](#)

Skyldighet att utföra inspektioner

Tillsynsmyndigheten skall minst en gång om året utföra inspektion hos de registrerade aktörer som enligt 6§ är skyldiga att föra de växter, växtprodukter och andra i denna lag avsedda föremål som de marknadsför med växtpass. Andra registrerade aktörer skall kontrolleras alltid då det anses befogat på grundval av en bedömning av risken för att skadegörare sprids.

[19 §](#)

Uppföljning

Kontrollcentralen för växtproduktion skall bevaka förekomsten av sådana skadegörare som avses i denna lag och vid behov offentliggöra uppgifter om förekomsten av skadegörare.

[20 §](#)

Rätt att utföra inspektioner

Tillsynsmyndigheter och auktoriserade inspektörer som avses i 14 och 15§ har rätt att för tillsynen över verkställigheten och efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den åttiofemte tilläggsparagrafen till odlings- och andra områden, produktions- och lagerbyggnader och andra byggnader samt transportmedel, granska det register som avses i 8§ och aktrens bokföring, utföra inspektioner och avgiftsfritt ta prover för undersökningar. På områden som omfattas av hemfriden för inspektion eller provtagning utförs endast av en myndighet och endast om det är nödvändigt för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och om det finns grundad anledning att misstänka att någon gjort sig skyldig till ett förfarande som är straffbart enligt denna lag.

21 §

Rätt att få upplysningar

Tillsynsmyndigheterna och de auktoriserade inspektörerna har, utan hinder av vad som bestäms om sekretessbelagda uppgifter, rätt att av aktören få de uppgifter och handlingar som behövs för kontroll och tillsyn enligt denna lag.

22 §

Europeiska gemenskapens inspektörer

Vad som i 20 och 21§ bestäms om finska myndigheters rätt att utföra inspektion och få upplysningar gäller också Europeiska gemenskapens inspektörer. Europeiska gemenskapens inspektörer skall vid inspektioner samarbeta med Kontrollcentralen för växtproduktion.

23 §

Handräckning

Tillsynsmyndigheterna har rätt att av tullmyndigheterna, gränsbevakningsväsendet samt polismyndigheterna och räddningsmyndigheterna få handräckning vid utförandet av uppgifter enligt denna lag samt enligt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

24 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Den som vid utförandet av uppdrag enligt denna lag har tagit del av uppgifter om en enskilds eller en sammanslutnings affärs- eller yrkeshemlighet eller ekonomiska ställning får utan hinder av bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet lämna ut uppgifterna till åklagar- och polismyndigheterna för utredning av brott som avses i 5 kap. 1§ tvångsmedelslagen (450/1987) samt till de myndigheter som avses i 13 och 14§ i denna lag för utförandet av uppgifter enligt denna lag.

25 §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Kontrollcentralen för växtproduktion offentliggör tillsynsresultaten. Sekretessbelagda uppgifter som avses i 24§ får dock inte offentliggöras.

Närmare bestämmelser om offentliggörande av tillsynsresultaten kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 kap

Tvångsmedel och påföljder

26 §

Förbud mot användning av växtpass eller annat intyg

Kontrollcentralen för växtproduktion kan besluta om förbud mot användning av ett växtpass eller annat intyg enligt 6§, om det är nödvändigt för att bekämpa en skadegörare eller hindra att den sprids. Berörda parter skall alltid utan dröjsmål underättas om beslutet. Ett förbud som har meddelats muntligt skall bekräftas skriftligt. Förbudet skall hävas omedelbart när det inte längre finns något skäl för det.

Förbudet skall meddelas för viss tid om det är möjligt att avhjälpa den brist som ligger till grund för det. Förbudet skall återkallas utan dröjsmål om bristen har avhjulpts eller om den inte längre har någon betydelse med tanke på förbudet. Berörda parter skall alltid utan dröjsmål underättas om att förbudet har återkallats.

Om ärendet inte går till dröjsmål kan utöver Kontrollcentralen för växtproduktion även arbetskrafts- och näringscentralen eller en auktoriserad inspektör tillfälligt förbjuda att växtpass eller annat intyg används. Ett tillfälligt användningsförbud skall utan dröjsmål underställas Kontrollcentralen för växtproduktion. Förbudet träffas om Kontrollcentralen för växtproduktion inte fattar ett beslut enligt 1 mom. inom en vecka efter att förbudet meddelats.

27 §

Avförande ur växtskyddsregistret

Om det vid en inspektion konstateras att en aktör inte iakttar denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller inte uppfyller villkoren för registrering, skall Kontrollcentralen för växtproduktion eller arbetskrafts- och näringscentralen ge aktören en anmärkning samt vid behov meddela en tidsfrist för att korrigera felen i verksamheten.

Kontrollcentralen för växtproduktion skall besluta att den som trots anmärkningen inte korrigerar de fel som noterats i verksamheten avförs ur registret, om det är fråga om ett väsentligt fel eller en väsentlig försummelse. Berörda parter skall alltid utan dröjsmål underättas om beslutet.

Då skälen till avförandet inte längre föreligger, skall den som avförs ur registret omedelbart införas på nytt utan separat ansökan. Berörda parter skall alltid utan dröjsmål underättas om beslutet.

28 §

Vite eller tvångsutförande

Kontrollcentralen för växtproduktion kan förstärka de begärsningar, förbud, åtgärder eller förfaranden som avses i 11§ med vite eller hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges

bekostnad. Även arbetskrafts- och näringscentralen kan fatta ett beslut om hot om tvångsutfrände eller tvångsutfrände.

I ett ärende som gäller vite, hot om tvångsutfrände och tvångsutfrände iaktas viteslagen (1113/1990).

29 §

Straffbestämmelse

Den som uppsådligen eller av grov oaktsamhet

- 1) utan registrering enligt 4§ marknadsför, i marknadsföringssyfte producerar, lagrar eller importerar växter, växtprodukter eller andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas,
- 2) inte iakttar den skyldighet att använda växtpass eller annat intyg över föremålets sundhet som avses i 6§ och i förordning som utfärdats med stöd av den,
- 3) inte iakttar den skyldighet att använda sundhetscertifikat eller annat intyg över föremålets sundhet som avses i 7§ och i förordning som utfärdats med stöd av den,
- 4) försummar den skyldighet att för register som förskrivs i 8§ och i förordning som utfärdats med stöd av den,
- 5) försummar skyldigheten enligt 9§ att anmäla att verksamheten upplös eller väsentliga förändringar i den,
- 6) försummar skyldigheten enligt 10§ att anmäla förekomsten av en skadegörare,
- 7) bryter mot bestämmelser, förbud, villkor eller begränsningar som meddelats med stöd av 11§, eller
- 8) inte fullgör skyldigheten enligt 12§ att underätta mottagaren om begränsningar,

skall för äventyrande av växters sundhet dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen förskrivs någon annanstans i lag.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av denna lag och förenats med vite, kan inte dömas till straff för samma gärning, om vitet har dömts ut.

Kontrollcentralen för växtproduktion anmäler för de myndigheters och auktoriserade inspektörers räkning som avses i 14 och 15§ förseelser enligt 1 mom. tillåtalprövning. Anmälan behöver inte göras om förseelsen som helhet betraktad kan anses vara uppenbart ringa. I sådana fall kan kontrollcentralen ge den aktör som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning med uppmaning att korrigera felen.

7 kap

Skadestånd

30 §

Ersättning av kostnader och skador till följd av beslut om bekämpning av skadegörare

Kostnader och skador som åsamkas en odlare till följd av ett beslut om bekämpning för att utrota skadegörare som inte tidigare förekommit i Finland (*skadegörare som skall utrotas*) ersätts av statens medel. Av statens medel kan dessutom delvis ersättas kostnader och skador som åsamkas en odlare till följd av ett beslut om bekämpning och förhindrande av spridning av skadegörare i Finland som orsakar direkt eller indirekt skada, men som inte kan utrotas (*skadegörare som skall bekämpas*). Ett villkor för ersättning är att den växt där den skadegörare som beslutet om bekämpning gäller har upptäckts har producerats hos en odlare som har rätt till ersättning. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas för varje skadegörare särskilt bestämmelser om vilka skadegörare som är skadegörare som skall utrotas och vilka skadegörare som skall bekämpas. Kostnader och skador till följd av ett beslut om bekämpning av en skadegörare som skall bekämpas och förhindrande av att den sprids ersätts som regel inte, utom när det är ändamålsenligt att ersätta en del av kostnaderna och skadorna för att förhindra att en sådan skadegörare sprids. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas bestämmelser om vilka skadegörare som skall bekämpas ersättning betalas ut för och hur stor del, dock minst 50 procent, av kostnaderna och skadorna som ersätts i dessa fall.

Kostnader och skador som skall ersättas enligt 1 mom. är

- 1) kostnader för desinficering, bekämpning och förstörelse som direkt beror på verkställandet av en bestämmelse i beslutet om bekämpning samt värdet av ett föremål som förstörs eller skadats till följd av bekämpningsåtgärden,
- 2) den ekonomiska skada eller kostnad till följd av ett sådant förbud eller någon motsvarande begränsning att sälja, överföra, transportera eller använda ett föremål som grundar sig på beslutet om bekämpning, samt
- 3) en ekonomisk skada eller kostnad till följd av ett avbrott i växtproduktionen som grundar sig på en bestämmelse i beslutet om bekämpning.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om värderingen av en sådan ekonomisk skada eller kostnad som avses i 2 mom. 3 punkten.

Ersättning skall sökas hos arbetskrafts- och näringscentralen inom sex månader efter att sökanden har fått kännedom om att kostnaderna eller skadan har uppkommit. Ansökan skall åtföljas av en tillräcklig utredning av kostnaderna eller skadan. Arbetskrafts- och näringscentralen fattar beslut om ersättning av kostnader och skador samt om utbetalning av ersättningen.

Om kostnader eller skador har ersatts utan grund skall arbetskrafts- och näringscentralen bestämma att det överbetalda beloppet skall återbetalas. På det belopp som skall återbetalas skall betalas en årlig ränta i enlighet med 3§ 2 mom. räntelagen (633/1982) från ingången av den månad då ersättningen för kostnaderna eller skadan har betalats ut. Om det belopp som skall återbetalas inte betalas senast på den förfallodag som arbetskrafts- och näringscentralen satt ut skall en årlig dröjsmålsränta betalas på beloppet i enlighet med den räntesats som avses i 4§ 1 mom. räntelagen. Om det belopp som skall återbetalas är ringa eller om det med tanke på den återbetalningsskyldiges ekonomiska ställning och förhållanden skall anses oskäligt att kräva

återbetalning eller uppläsa ränta, kan arbetskrafts- och näringscentralen bestämma att hela eller en del av ersättningen eller räntan inte behöver återbetalas.

31 §

Förvägrande av ersättning

Ersättning enligt 30§ betalas dock inte för

- 1) skador och kostnader som har orsakats av lesioner föranledda av skadegörare,
- 2) kostnader och skador som beror på Europeiska unionens medlemsstater eller stater som inte hör till Europeiska unionen eller på förbud utfärdade i samband med marknadsföring, import från eller export till Europeiska unionens medlemsstater eller stater som inte hör till Europeiska unionen, förstrelse av föremål, isolering eller någon annan motsvarande åtgärd eller villkor som har ställts upp för marknadsföring, import och export,
- 3) kostnader eller skador som föranleds av förpliktelser som aktören skall uppfylla för att hållas kvar i växtskyddsregistret, av förande ur registret eller något annat tvångsmedel eller någon påföljd enligt 6 kap., eller användning av växtpass eller registernummer, eller för
- 4) kostnader eller skador som åsamkats av aktören uppsåtligen eller genom grov oaktsamhet eller genom underlåtenhet att iaktta god jordbrukarsed.

Ersättning betalas inte heller eller bara till nedsatt belopp om den som annars har rätt till ersättning inte har iakttagit denna lag eller bestämmelser, föreskrifter eller myndighetsbeslut som utfärdats med stöd av den, eller på något annat sätt än vad som avses i 1 mom. själv har medverkat till uppkomsten av kostnaderna eller skadan.

8 kap

Särskilda bestämmelser

32 §

Delegation

Jord- och skogsbruksministeriet tillsätter för tre år i sänder en delegation med uppgift att i ärenden som gäller växtskydd följa utvecklingen, avge utlåtanden och förslag samt ta initiativ, dock inte i ärenden som skall behandlas i den ordning som föreskrivs för statsrådets ärenden som gäller Europeiska unionen.

33 §

Avgifter, arvoden och ersättningar

För prestationer enligt denna lag kan utgifter tas ut till staten enligt vad som bestäms i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Till inspektörer som är auktoriserade av Kontrollcentralen för växtproduktion kan betalas arvoden och kostnadsersättningar för inspektioner inom ramen för statsbudgeten. Bestämmelser om

grunderna för arvoden och kostnadsersättningar utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

34 §

Överklagande

Ändring i beslut som tillsynsmyndigheten har fattat med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden med iakttagande av vad som i förvaltningsprocesslagen (586/1996) bestäms om sökande av ändring. Besvärsskriften kan också lämnas in till den myndighet som fattat beslutet, och myndigheten skall utan dröjsmål sända besvärsskriften samt handlingarna i äendet och sitt uttalande om besvären till besvärsnämnden.

Ändring i fråga om en uppgift som i enlighet med 14§2 mom. genom förordning överförs på tullverket söks med avvikelse från 1 mom. i den ordning som bestäms i tullagen (1466/1994).

35 §

Verkställighet

I ett beslut som fattas med stöd av denna lag kan det bestämmas att beslutet skall iakttas innan det har vunnit laga kraft, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

36 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Genom denna lag upphävs växtskyddslagen av den 16 december 1994 (1203/1994) jämte ändringar (*den upphävda lagen*). De beslut och förordningar som jord- och skogsbruksministeriet har utfärdat med stöd av den upphävda lagen förblir likväl, till den del de inte står i strid med denna lag, i kraft tills något annat bestäms.

37 §

Övergångsbestämmelse

Beslut och freskrifter för bekämpning av skadegörare som gäller enskilda näringsidkare och som innan denna lag träder i kraft meddelats med stöd av den upphävda lagen gäller under den tid som bestämts i besluten och freskrifterna.

RP 99/2002, JsUB 16/2002, RSv 284/2002

Ikraftträdelsestadganden:

30.7.2004/688:

Denna lag träder i kraft den 4 augusti 2004.

RP 70/2004, JsUB 6/2004, RSv 70/2004

